

แบบรายงานผลการพัฒนาความรู้ของข้าราชการ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑
รอบการประเมินที่ ๑/๒๕๖๘ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๘
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ชื่อ - นามสกุล นายสายชล ปินนาค ตำแหน่ง เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน
กลุ่ม/ฝ่าย/สพด. สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท
หัวข้อการพัฒนา หลักสูตร แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
สถานที่ สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๘
วิทยากร/ผู้ให้ความรู้ การเรียนผ่านระบบออนไลน์ (LDD e-Training)
หน่วยงานที่จัดอบรม กองการเจ้าหน้าที่ กรมพัฒนาที่ดิน ผ่านระบบฝึกอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
LDD e-Training
สรุปสาระสำคัญเนื้อหาสำคัญในการอบรม

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับผู้เรียนรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการ แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
๒. สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง และสามารถนำไปสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่นได้

เนื้อหาบทเรียน

๑. ความสำคัญในโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
๒. หลักการบันทึกข้อมูลแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
๓. หลักการคัดเลือกพื้นที่และรูปแบบการก่อสร้าง
๔. กระบวนการการดำเนินโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
๕. การใช้ประโยชน์แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

ความสำคัญของโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบในหลักการ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมพัฒนาที่ดินจัดทำโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๔๗ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำไว้ในพื้นที่ บรรเทาปัญหาภัยแล้ง การขาดแคลนน้ำและเพิ่มรายได้ให้เกษตรกร ซึ่งจะพิจารณา ศักยภาพของพื้นที่ในการกักเก็บน้ำ คุณภาพของน้ำ รวมทั้งความพร้อม ของเกษตรกรในการกำหนดพื้นที่ขุด สระน้ำในไร่นา ขนาด ๑,๒๖๐ ลบ.ม. โดยมีเกษตรกรมีส่วนร่วมในออกค่าใช้จ่าย ๒,๕๐๐ บาทต่อบ่อ

การบันทึกฐานข้อมูลแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

โปรแกรมได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อบันทึกข้อมูลการดำเนินโครงการทุกขั้นตอน ตั้งแต่การกำหนดเป้าหมาย โครงการไปจนถึงสรุปข้อมูลความสำเร็จของการดำเนินโครงการ มีเครื่องมือต่างๆ ช่วยให้การดำเนินงาน สามารถทำได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง และตรวจสอบได้ระบบบริหารจัดการข้อมูลแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ประกอบด้วยเครื่องมือสำหรับ ผู้ใช้งาน ๔ กลุ่ม ได้แก่

๑. เกษตรกรลงทะเบียนขอแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เพื่อขอรับการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการหากได้รับการคัดเลือกจะมีเจ้าหน้าที่ติดต่อเพื่อจัดทำสัญญาและดำเนินการขุดแหล่งน้ำ
๒. เมื่อสถานีพัฒนาที่ดินได้รับการจัดสรรงบประมาณ จะดำเนินการคัดเลือกเกษตรกรที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมจากรายชื่อผู้ลงทะเบียนและส่งรายชื่อให้สำนักงานพัฒนาที่ดินเขตพิจารณา แล้วรวบรวมข้อมูลส่งไปยังกองแผนงานเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับการอนุมัติแล้วจะจัดหาผู้รับเหมาทำสัญญา กับเกษตรกรและบันทึกความก้าวหน้าของการดำเนินงานจนแล้วเสร็จ
๓. สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต จะทำหน้าที่ดูแลภาพรวมการดำเนินโครงการในพื้นที่รับผิดชอบตรวจสอบรายชื่อเกษตรกรที่ได้รับการคัดเลือกจากสถานีพัฒนาที่ดิน ในพื้นที่และรวบรวมส่งให้กองแผนงาน เพื่ออนุมัติต่อไป
๔. กองแผนงาน ทำหน้าที่ดูแลภาพรวมการดำเนินโครงการของกรมพัฒนาที่ดิน การจัดสรรงบประมาณ และเป้าหมายให้แต่ละหน่วยงานดำเนินการอนุมัติรายชื่อเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการและสนับสนุนข้อมูลผลการดำเนินงาน

การคัดเลือกพื้นที่เป้าหมาย

๑. พื้นที่ซึ่งจำดำเนินการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นา ขนาด ๑,๒๖๐ ไร่.ม. ต้องเป็นพื้นที่ที่ทำการเกษตรและมีเอกสารสิทธิ์ที่ดินที่หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกให้ ได้แก่ โฉนดที่ดิน หนังสือรับรอง การทำประโยชน์ (น.ส.๓ น.ส.๓ ข.) แบบแจ้งการครอบครองที่ดิน(ส.ค.๑)หนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ (น.ค๐๓ กสน.๕) หนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน(ส.ป.ก.๔-๐๑ ส.ป.ก.๔-๑๔ ส.ป.ก.๔-๑๘)ใบจอง(น.ส.๒ น.ส.๒ก.)พื้นที่ คทช. และพื้นที่โครงการพระราชดำริที่มีการจัดสรรที่ดินทำกิน ให้แก่เกษตรกร รวมทั้งเอกสารใบรับรองให้ใช้ประโยชน์ที่ดินออกจากกรมป่าไม้และกรมอุทยาน

๒. เป็นพื้นที่ที่อยู่นอกเขตชลประทาน ขาดแคลนระบบที่จะจัดส่งน้ำไปถึงตลอดทั้งปี และประสบปัญหาขาดแคลนน้ำเป็นประจำหรือแล้งซ้ำซาก

๓. พื้นที่ที่จะดำเนินการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นาตามเงื่อนไขของโครงการ ต้องเป็นพื้นที่ที่มีประสิทธิภาพในการกักเก็บน้ำ โดยพิจารณาจากคุณสมบัติของดินที่มีผลต่อปริมาณน้ำที่จะกักเก็บได้ตามระดับความเหมาะสมของดินได้แก่ ความชื้นน้ำของดิน(Permeability)ปริมาณหินที่ไผ่ล่อยู่บนดิน ความลาดชันควรเกิน ๑๕% และเป็นดินที่มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว หลีกเลียงพื้นที่ ที่เป็นทรายจัด พื้นที่เกลือขึ้นเป็นดินเค็ม พื้นที่ซึ่งมีก้อนหินขนาดใหญ่หากก่อสร้างจะทำให้ไม่สามารถกักเก็บน้ำไว้ใช้ได้นานและทำให้มีคุณภาพน้ำไม่ดี

๔. สระน้ำความลึกไม่เกิน ๓ เมตร ควรมีพื้นที่ดำเนินการจากปากสระน้ำข้างละ ๒ เมตร เช่น ก่อสร้างสระเก็บน้ำขนาดกว้าง ๒๕ เมตร ยาว ๒๘ เมตร ควรมีพื้นที่ดำเนินการที่มีขนาด กว้าง ๒๙ เมตร ยาว ๓๒ เมตร ส่วนในกรณีขุดสระน้ำลึกเกิน ๓ เมตร ต้องเว้นระยะไม่น้อยกว่าที่กำหนดตามกฎหมาย ว่าด้วยการขุดและถมดิน

รูปแบบการก่อสร้าง

กรมพัฒนาที่ดินได้ออกแบบมาตรฐานสระน้ำความจุ ๑,๒๖๐ ลบ.ม. ซึ่งมีความกว้าง ความยาว ความลึก และความลาดด้านข้างที่แตกต่างกัน สามารถคำนวณปริมาณขุดดินโดยการ พิจารณาจากตาราง แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง ความกว้าง ความยาว และความลึก ของสระน้ำเมื่อมี ปริมาตรดินขุด ขนาด ๑,๒๖๐ ลบ.ม. มีความลาดด้านข้างต่างกัน

การรับสมัครเกษตรกร

๑. ประชาสัมพันธ์ข้อมูลการรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ โดยประสานกับหน่วยงาน หรือบุคคลในพื้นที่

๒. สำรวจความต้องการของเกษตรกร

๓. เกษตรกรที่สนใจ กรอกรายละเอียดความต้องการลงในแบบฟอร์มความต้องการ

๔. เจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดิน จัดเก็บรวบรวมข้อมูลโดยจัดลำดับความต้องการ

การตรวจสอบพื้นที่

๑. การตรวจสอบเอกสารสิทธิที่ดินที่หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกให้

๒. การตรวจสอบพื้นที่ที่ทำการขุดสระน้ำว่าเป็นพื้นที่ที่อยู่นอกเขตชลประทานหรือไม่

๓. ในส่วนของการตรวจสอบว่าพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ที่มีประสิทธิภาพในการกักเก็บน้ำหรือไม่

๔. พื้นที่ที่ดำเนินการ ให้มีการจัดกลุ่มเป้าหมายการจัดสรรพื้นที่ก่อสร้าง

การยกเลิก และการสละสิทธิเข้าร่วมโครงการ

๑. กรณีที่ ๑ สละสิทธิก่อนทำสัญญา

๒. กรณีที่ ๑ สละสิทธิหลังจากทำสัญญา

กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

๑. ลงทะเบียนผู้รับเหมา

๒. บันทึกรายละเอียดสัญญา

๓. บันทึกรายชื่อเกษตรกรที่ผู้รับเหมารับผิดชอบดำเนินการขุดแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

การขุดสระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

การติดตามผลการขุดสระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

๑. ตรวจสอบการปฏิบัติงาน
๒. ออกตรวจงาน(คณะกรรมการฯ หรือกรรมการที่ได้รับมอบหมาย)
๓. ตรวจผลงาน
๔. ทำใบรับรองผลการปฏิบัติงาน
๕. รายงานให้หัวหน้าส่วนราชการทราบและสั่งการ

การใช้ประโยชน์แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

กรมพัฒนาที่ดิน ได้มีโครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน โดยการพัฒนาพื้นที่ให้น้ำเพื่อใช้ประโยชน์ทางการเกษตรและบรรเทาสภาพปัญหาภัยแล้ง การขาดแคลนน้ำ

ลงนาม 

(นายสายชล ปิ่นนาค)

ตำแหน่ง เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน

ลงนาม 

(นางสาวรัตติยา โตจีน)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท
ผู้รับรองผลการพัฒนาความรู้